

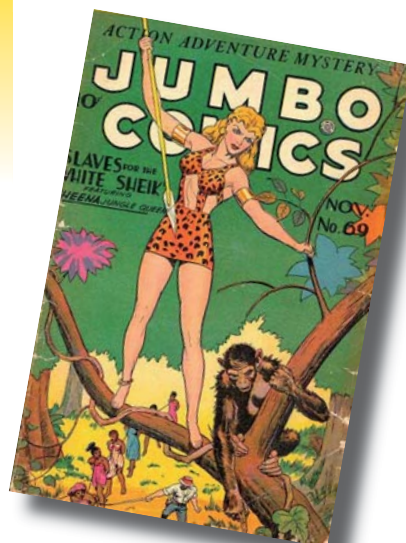

Iger Shop

af Anders Hjorth-Jørgensen

Jerry Iger

Uden forudgående uddannelse som tegner slog Samuel Maxwell "Jerry" Iger (1903-90) igennem som sådan i 1925. I starten af 1930'erne skabte han en række af de første tegneserier produceret direkte til hæfteformat, nærmere bestemt til *Famous Funnies*.

Som redaktør af *Wow! What a Magazine* gav han debut til bl.a. Bob Kane og Will Eisner.

Sammen med sidstnævnte dannede han i 1937 S.M. Iger Studios - senere kendt som Eisner-Iger Shop. Under Igers ledelse udviklede dette studio en lang række tegneseriehæfter - ofte med manuskript af Iger under pseudonymer som Jerry Maxwell og S.M. Regi.

Will Eisner

Blandt hæfterne var *Jumbo*, *Jungle*, *Planet* og *Wings* for Fiction House og *Hit Comics* og *Phantom Lady* for Quality Comics.

Blandt serierne i disse hæfter, er *Sheena* den mest kendte.

Da Will Eisner gik ud af partnerskabet i 1939 for at hellige sig *The Spirit* fortsatte Iger Shop med at arbejde for forlag som bl.a. Fox, Quality, Harvey, Holyoke, MLJ, Crown, EC og Farrell.

IGER & GILBERTON

I november 1943 mødtes Iger med Albert Kanter (se bog 4 side 6). Sidstnævnte, som ikke var blind for den svingende kvalitet, der prægede *Classic Comics*, foreslog, at Iger påtog sig ansvaret for at højne kvaliteten.

Fra foråret 1945 var det Iger Shop, som havde det indholdsmæssige ansvar for *Classic Comics*.

Igers assistent - og i privatlivet livslange kærlighed - Ruth A. Roche (1921-83) kom til at stå med hovedansvaret for de langt mere teksttro bearbejdelser af de gamle klassikere, som Iger Shop leverede. Hun omsatte selv flere af de klassiske romaner til tegneseriemanuskrifter, men hun blev også Iger Shops redaktionelle

bindeled til Gilberton.

Som sådan var det hendes ansvar, at specielt tegnerne Henry C. Kiefer (se bog 2 side 121), Alex A. Blum (se bog 1 side 13), Rudy Palais (se bog 1 side 121), Robert H. Webb og David Heames kom til at sætte et afgørende præg på *Classic Comics/Classics Illustrated* igennem næsten 100 numre indtil 1953, hvor Kanter og Iger i bedste forståelse afbrød samarbejdet.

I stedet gav Iger sig i kast med en tegneserieudgave af Mickey Spillane's *Mike Hammer*. Som følge af 1950'ernes hetz mod tegneserierne og de hæfter, Iger Shop producerede, besluttede han sig i 1955 for at lukke sit studio. I stedet beskæftigede han sig som reklametegner, lærer og redaktør.

Jerry Iger døde på et plejehjem i New York i september 1990.

Illustrerede KLASSIKERE

De bedste fortællinger af
verdens største forfattere

NR.
19

KR.
150

HUCKLEBERRY FINN

SAMUEL L. CLEMENS

På sikker grund!

af Anders Hjorth-Jørgensen

Når Samuel Langhorne Clemens skrev noget faktuel, skete det under navnet Samuel L. Clemens. Men når han skrev noget humoristisk eller fiktivt, skete det under pseudonymet Mark Twain.

”By the mark twain” var bådsmændens råb, når han med sin loddesnor målte to (twain) favnes dybde (ca. 3,7 m) i floden, og på den måde fortalte, at man var på sikker grund.

Samuel L. Clemens havde lært udtrykket at kende i sine unge år, hvor han arbejdede på Mississippis flodbåde som lods.

MARK TWAIN

Samuel Langhorne Clemens blev født i Florida, Missouri den 3. november 1835 som det sjette af købmandsægteparret John Marshall og Jane Lampton Clemens syv børn.

Fjorten dage efter, den 16. november, passerede Haileys komet Jordan. Det gjorde den igen 75 år senere, den 20. april 1910 - dagen før Samuel Clemens død!

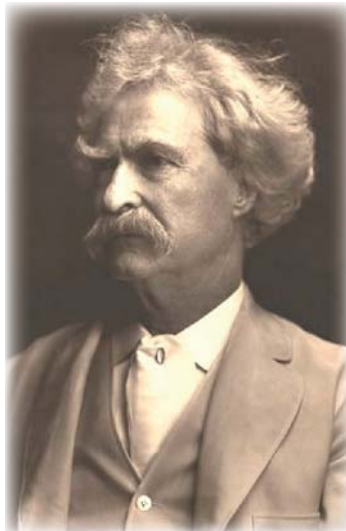
Fire år gammel flyttede Samuel med familien til havnebyen Hannibal ved Mississippifloden - en by, som blev inspiration for den fiktive ny St. Petersburg i hans senere romaner om Tom Sawyer og Huckleberry Finn.

På det tidspunkt var slaveri tilladt i Missouri, så under sin opvækst blev han fortrolig med slaveriet som institution, hvilket senere satte sig spor i han forfatterskab.

Da Samuel var 11 døde faderen, så for at bidrage til familieindkomsten fik han året efter arbejde som medhjælp på et trykkeri.

I 1851 fik han arbejde som typograf ved broderen Orions *Hannibal Journal*, men fik også mulighed for at bidrage til avisen med artikler og humoristiske tegninger.

Da Samuel L. Clemens fyldte 18 år, forlod han Hannibal og arbejdede

Samuel L. Clemens

derefter på trykkerier i New York, Philadelphia, St. Louis og Cincinnati.

22 år gammel vendte han tilbage til Missouri. På en tur ned ad Mississippi til New Orleans, inspirerede floddampers lods, Horace E. Bixby, ham til at kaste sig ud i en karriere som lods på Mississippi - på det tidspunkt det tredje højst betalte job i Nordamerika.

Da datidens floddampere var bygget af tørt, letantændeligt træ, var åben

ild og dermed lamper ikke tilladt ombord. Det gjorde natsejlad til en risikabel affære.

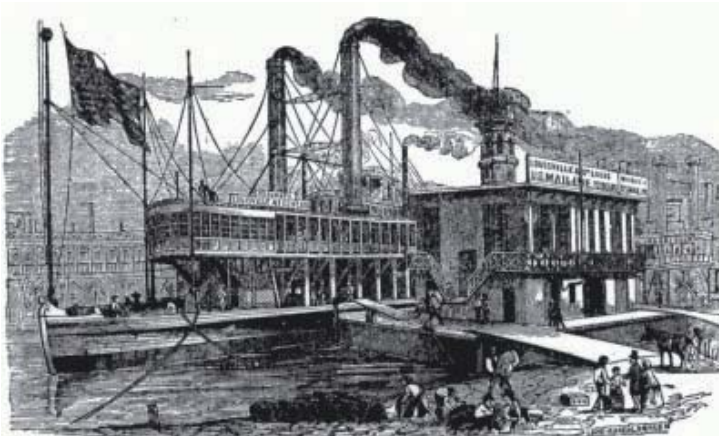
En lods på en sådan floddamper skulle derfor have et detaljeret kendskab til de stadige ændringer i flodlejet for at kunne navigere båden ind til de hundredevis af havne og anløbsbroer, der lå i en perlerække langs flodbredder.

Samuel L. Clemens studerede igen mere end to år metodisk 2.000 af Mississippiflodens miles (3.200 km), før han i 1859 fik licens som lods.

Inden da havde han overtalt sin yngre broder, Henry, til også at arbejde på Mississippi. Broderen blev imidlertid dræbt, da den floddamper, han arbejdede på, eksploderede i 1858. Det gav Samuel skyldskomplekser resten af livet, men han fortsatte dog arbejdet som lods, indtil den amerikanske borgerkrig brød ud i 1861 og bådtrafikken på Mississippi indskrænket.

Missouri deltog ikke i sydstaternes konføderation, så sammen med en gruppe venner dannede Samuel L. Clemens en milit. Efter deltagelse i et enkelt slag, deserterede Samuel og sluttede sig i stedet til broderen Orion, som havde fået sekretærjob i Nevada.

Igennem nogle uger rejste de med

diligence over prærien og igennem Rocky Mountains, besøgte mormonerne i Salt Lake City for så at slutte rejsen i Virginia City i Nevada, hvor Samuel efter at have forsøgt sig som minearbejder begyndte at arbejde ved avisen *Territorial Enterprise*.

Senere rejste han til San Francisco i Californien, hvor han fortsatte med at arbejde som journalist, hvor han begyndte at undervise, og hvor han mødte andre skribenter, som senere blev kendte forfattere, bl.a. Bret Harte.

I 1867 fik Samuel Clemens mulighed for at foretage en rejse i Europa og Mellemøsten. Hjemvendt til Amerika, blev han på et tidspunkt præsenteret for et billede af Olivia Langdon, forelskede sig efter eget udsagn ved første øjekast og mødte hende i 1868. Året efter blev de forlovet og indgik ægteskab i 1870.

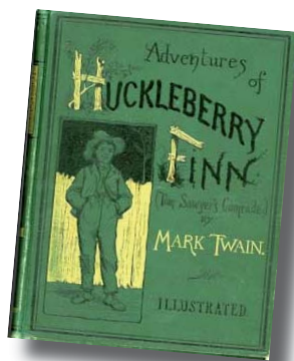
Med en ballast af barndomsoplevelser, lodsarbejde på Mississippi, journalistik, Europæisk og Mellemøstlig kultur, Amerika fra øst til vest og ikke mindst oplevelsen af gengældt kærlighed var han på sikker grund i forhold til det at omsætte alt det til ord. Mark Twain kunne begynde den karriere, som ville gøre ham til en af USA's mest markante og anerkendte forfattere.

FORFATTERSKABET

Mark Twain's første bidrag som forfatter, *The Celebrated Jumping Frog of Calaveras County*, blev publiceret i *New York Saturday Press* den 18. November 1865.

Derefter fulgte bl.a. rejsebreve fra turen til Europa og Mellemøsten, beskrivelser af turen til Nevada og livet i de vestlige territorier.

Man skal dog helt frem til 1876 for

at finde det første romanværk, som for eftertiden har placeret Mark Twain blandt USA's største forfattere. Dette år udkom *The Adventures of Tom Sawyer*, der vil kunne opleves som *Illustrerede Klassikere* nr. 140 i bind 35 af foreliggende bogserie. Her tog han udgangspunkt i sin barndom i Hannibal med unge Samuel som model for Tom Sawyer

og med Huckleberry Finn som betydningsfuld bifigur i handlingen.

Bogen blev en succes og efter flere mindre bemærkelsesværdige udgivelser fulgte *The Prince and the Pauper* i 1882 (se side 62-67).

I 1884 fulgte så Mark Twains hovedværk, *The Adventures of Huckleberry Finn* - en roman, der placerede ham som en af de store amerikanske forfattere. Som nævnt optrådte Huck også i *Tom Sawyer*, men hans egen roman viste en alvorligere tone, bl.a. fordi den udspiller sig i 1850'erne, hvor slaveri stadig var tilladt.

I *Huckleberry Finn* oplever man en dreng, der tror på det, han gør, selv om den offentlige mening anser det for at være forkert. Det havde Mark Twain allerede på plads i et 400 si-

Som E.W.Kembles forestillede sig Huckleberry i 1884-udgivelsen.

ders manuskript i sommeren 1876 lige efter udgivelsen af *Tom Sawyer*, men der skulle altså gå 7 år med finpudsning, pause efter succesen med *Tom Sawyer* og sideløbende arbejde med bl.a. *The Prince and the Pauper*, før Huckleberry fik sine bedrifter på tryk.

Clemens' næste bemærkelsesværdige roman var *A Connecticut Yankee in King Arthur's Court*, som udkom i 1889 (*Illustrerede Klassikere* nr.81, *En cowboy blandt riddere*, i bog nr. 21).

Nogle påstår, at netop dette værk markerer begyndelsen til enden for Mark Twain. Han fik økonomiske problemer og hans humoristiske åre begyndte at udtørre.

Dem skrantende økonomi forsøgte han rette op på ved at påtage sig i massevis af artikelopgaver, men lige meget hjalp det. Han gik kon-

kurs i 1894.

Samme år udkom romanen *Pudd'nhead Wilson* (*Illustrerede Klassikere* nr. 111, *Den fuldkomne forbrydelse*, i bog nr. 28).

Året efter fulgte Twain sine historier om Tom Sawyer og Huckleberry Finn op med romanen *Tom Sawyer, detective*, hvori titelpersonen forsøger at opklare et mystisk mord - udformet som en parodi på tidens populære detektivromaner.

Samuel L. Clemens døde som nævnt den 21. april 1910 - seks år efter sin kone og mens Haileys planet igen var synlig på nattehimmelen.

UDGAVER AF HUCKLEBERRY FINN

Huckleberry Finn - eller som han ofte kaldes på dansk, *Huck Finn* - kan lånes via de danske folkebiblioteker, men er man fortrolig med PC og Internet, kan hele romanen downloades på engelsk her:

<http://www.gutenberg.org/etext/76>.

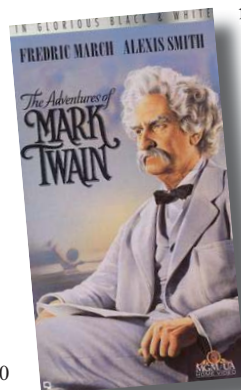
Men det er ikke kun i boghandler og på biblio-

teker, Mark Twains fortælling har været tilgængelig. I biograferne har man igennem 1900-tallet kunne læne sig tilbage i biografens mørke og se Hollywoods svar på Twain. Allerede i 1920 producerede Hollywood en tonefilm-udgave af bogen. Instruktøren, William Desmond Taylor, og det øvrige filmhold får i dag ingen til at nikke genkendende. I 1939 instruerede Richard Thorpe Mickey Rooney i rollen som Huck. Den rolle passede perfekt til den på en gang flabede og rørende drengeskuespiller Rooney. Til gengæld tilod manuskriptet sig store friheder i forhold til romanen.

Senere er andre filmatiseringer af romanen fulgt efter. I 1960 instruerede Michael Curtiz en stjerne række af skuespillere med Eddie Hodges i spidsen som Huck.

I 1974 fulgte en musicalversion instrueret af J. Lee Thompson og i 1993 blev det Disney-studierne tur til at give sig i kast med det klassiske stof. Som instruktør stod Stephen Sommers og i rollen som Huck kunne man opleve Elijah Wood.

For det fulde overblik over samtlige biograf- og tv-filmatiseringer henvises til www.imdb.com, hvor en søgning på Huckleberry Finn resulterer i en liste med en snes links.

I 1944 udfyldte Frederic March titelrollen i Irving Rappers film *The Adventures of Mark Twain*, som fulgte Samuel L. Clemens fra fødsel til død - med start- og slutbilleder af Haileys komet. Fem år før - i 1939 - spillede Mickey Rooney rollen som Huckleberry Finn i Richard Thorpes filmatisering. Begge er udkommet i dvd-format.

I USA var 1. udgave af Huckleberry Finn på 56 sider tegnet af Louis Zansky (se side 12). Han stod ligeledes for forsiden. Manuskriptet var signeret Evelyn Goodmann. Denne udgave udkom i fire oplag som Classic Comics og fem oplag som Classics Illustrated.

2. udgave udkom i marts 1956 med malet forside af unavngiven kunstner og indhold tegnet af Mike Sekowsky og Frank Giacoia. Denne udgave udkom i tolv oplag.

Mike Sekowsky (1923-89) debuterede som 18-årig som tegneserietegner for Timely Comics, hvor han bl.a. var tegner på serierne Ziggy Pig and Silly Seal, Sub-Mariner og Captain America.

I 1952 begyndte Sekowsky at arbejde for DC som tegner på flere af forlagets romantik og sf-titler. Otte år senere tegnede han første episode af Justice League of America. I alt blev det igennem 1960'erne til 63 num-

Udgivet første gang
i USA som *Classics Illustrated*
nr. 19 i april 1944.

Udgivet på dansk som
Illustrerede Klassikere nr. 19
i 3 oplag - det første i 1956.

I USA også udgivet af
Acclaim Books som undervisningsudgave i marts 1997.

Manus:
Ukendt

Tegninger:
Mike Sekowsky

Rentegning:
Frank Giacoia

re fra hans hånd - et arbejde, som skaffede ham stor anerkendelse. I slutningen af dette årti og starten af 1970'erne både skrev og tegnede han DC-serierne Wonder Woman og Metal Men. Sidst i 1970'erne gjorde han sig specielt bemærket med adventureserien Jason's Quest - om en ung motorcyklist, der søger efter sin familie - i tre numre af Showcase.

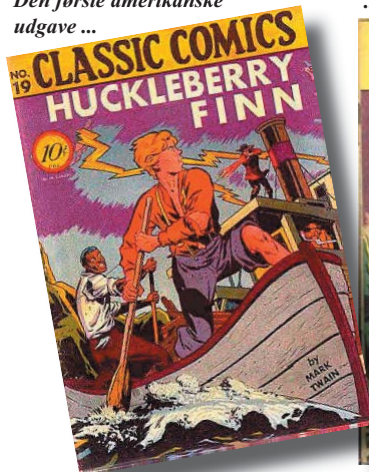
Men Mike Sekowsky arbejdede side-løbende for andre tegneserieforglag, bl.a. Gilberton. Her tegnede han en enkelt Classics Illustrated-titel, Huckleberry Finn (CI-19) samt flere Classics Illustrated Junior-titler (se bog 4 side 224): The Golden Goose (#518), Paul Bunyan (#519), King of the Golden River (#521), The Gallant Tailor (#523), The Magic Fountain (#533), The Wizard of Oz (#535) og Silly Willy (#557).

Frank Giacoia (1925-89) arbejdede efter kunststudier en kort overgang fra 1941 for Iger Shop (se side 116). Efterfølgende tegnede han krimi- og skræktegneserier for diverse forlag, men også bl.a. The Flash og Batman for DC.

I 1960'erne gjorde han sig specielt bemærket som rentegner for Carmine Infantino på Strange Adventures og for Jack Kirby på Captain America, men helt frem til 1980'erne kunne man opleve ham som rentegner i adskillige af Marvel Comics Groups hæfter.

For Gilberton rentegnede han Mike Sekowskys tegninger til Huckleberry Finn samt Classics Illustrated Junior-titlerne: The Golden Goose, Paul Bunyan, King of the Golden River, The Gallant Tailor og The Magic Fountain.

Den første amerikanske udgave ...

... den australske ...

... og den engelske udgave ...

HUCKLEBERRY FINN

I don't want nobody to find me . . . not the Widow Douglas either . . . I got it! I'll make it look like I've been murdered . . .

HUCK SHOTS A WILD PIG AND KNIFES IT.

They'll think it's my blood!

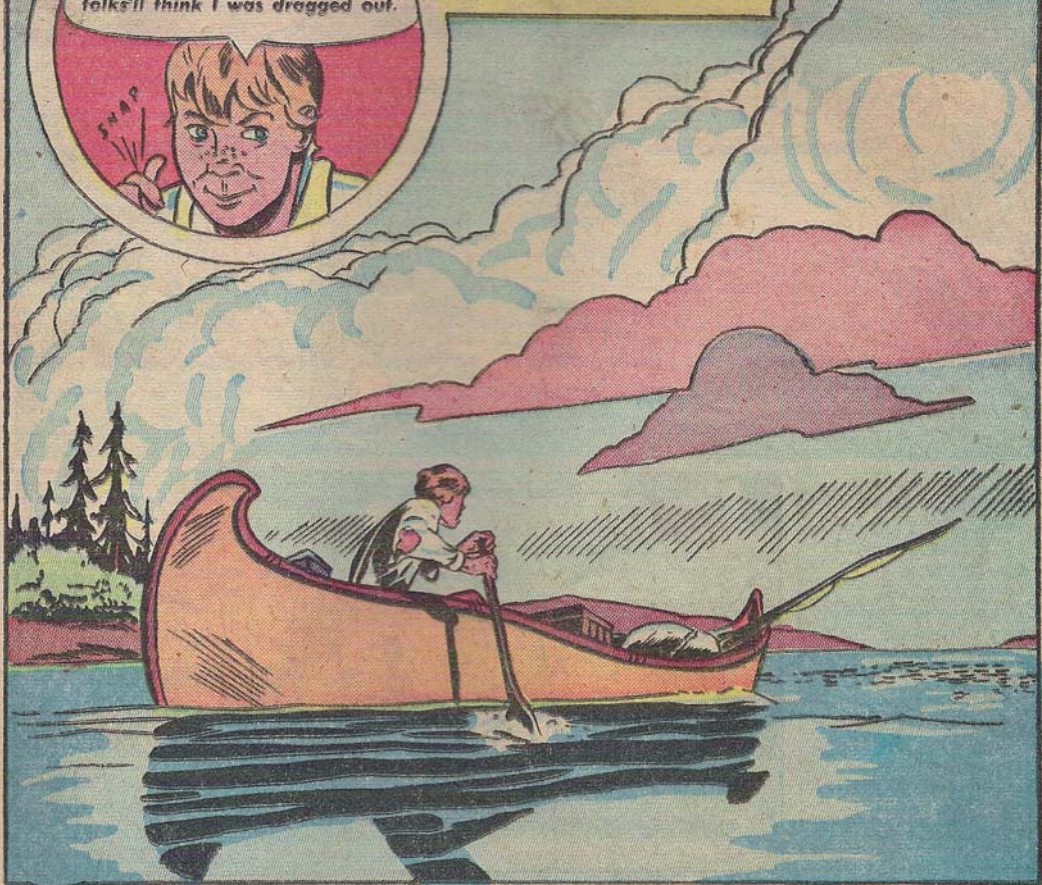
It'll look like someone broke in and killed me!

I got to do away with my body . . . I'll drag the pig to the river . . . the body'll leave a trail and folks'll think I was dragged out.

NEXT HUCK WEIGHS THE PIG DOWN WITH ROCKS AND DUMPS IT IN THE RIVER. WITH THE BODY DISPOSED OF, HUCK DRIFTS AWAY . . . INTO A PLENTIFUL SUPPLY OF ADVENTURES!

Som manuskriptforfatter tog Evelyn Goodman sig store friheder i forhold til originalen, hvilket formodentlig er årsagen til at Huckleberry Finn blev ombearbejdet. Selvom Sekowsky og Giacoia i den forbindelse leverede et pænt arbejde, kommer man ikke uden om, at Louis Zanskys dynamisk, naivistiske stil klædte førsteudgaven.